

Pécs 7. püspöke

I. János (1142 e.-1146/1148)

Személyéről, hasonlóan a pécsi egyházmegyét a 12. század közepén kormányzó főpapokhoz, nincsenek adataink.

Jánost pécsi püspökként 1142 májusában abban az oklevélben említik első alkalommal, amelyben II. Géza megerősíti Spalato város kiváltságait.¹ Ez az irat szól elsőként a Pécsről Esztergomba áthelyezett Makár érsekről is.

1146-ban tanúként említik János pécsi püspököt is az érsek mellett, amikor II. Géza király megerősíti Színes úrnő Pannonhalma számára tett adományát. Az oklevél kiadása, királyi megpecsételése talán magában a monostorban történt, így a pécsi püspök a jogügylet megerősítésénél Pannonhalmán tartózkodott.

János püspöksége végének megállapítása problémás. Egy 1148-as királyi oklevél tanúnévsorában két püspök, János és Antimius szerepel, egyházmegyéjük megnevezése nélkül. A 12. század közepén nem tudunk arról, hogy a pécsi püspökségen kívül más magyar egyházmegye élén is János nevű püspök állt volna.

Az 1148-ban említett János püspököt tehát pécsiként azonosíthatnánk. Probléma azonban az, hogy a János mellett említett másik főpapot, Antimiust is csak Pécshez tudjuk kötni. Az 1150-es években a pécsi egyházmegye élén, tehát Jánost követve, állt egy ilyen nevű főpap. Eldönthetetlen tehát, hogy 1148-ban János volt még a pécsi püspök, vagy már Antimius állt az egyházmegye élén.

Forrás:

- *A Pécsi Egyházmegye ezer éve*, Szerk. SÜMEGI József, Pécs, Fény Kft., 2008
- *A Pécsi Egyházmegye története I. A középkor évszázadai (1009-1543)*, Szerk. FEDELES Tamás – SARBAK Gábor – SÜMEGI József, Pécs, Fény Kft., 2009

¹ II. Géza (1142–1163) uralkodása idején két esetben feltételezhetjük, hogy a király Dalmáciába látogatott, és az ott helyben, élőszóban elhangzott esküjét foglalták írásba a fennmaradt királyi privilégiumok. A király első látogatása 1142 körül történhetett, amelyről a magyar uralkodó Spalatónak adott kiváltságlevele tanúskodik. (Forrás: Gál Judit *Az Árpád-házi királyok és hercegek ünnepélyes bevonulásai a dalmáciai városokba*, <http://real.mtak.hu/35311/1/MicaeIVGJ.pdf>)